

Dr. Lianne Hoogeveen is hoofdopleider van de opleiding tot 'ECHA-Specialist in Gifted Education' (zie ritha.world) en werkzaam als GZ-psycholoog. Daarnaast is zij docent Pedagogische Wetenschappen en Onderwijskunde (Radboud Universiteit). Ze is betrokken bij wetenschappelijk onderzoek op het gebied van hoogbegaafdheid, in samenwerking met collega's van binnen- en buitenlandse universiteiten. Daarnaast is zij vicevoorzitter van de Educational Board van de European Council for High Ability (ECHA) en voorzitter van de accreditatiecommissie van het European Talent Support Network.

Q & A

1 Onze zoon van acht heeft al sinds dag één moeite met school. Hij vindt er niks aan en haalt rottigheid uit, luistert niet en is druk in de klas. Hij is getest via school en nu blijkt hij ADHD te hebben en een IQ van 140, hoogbegaafd dus. Maar thuis is er geen probleem. Hoe kan dat nou?

'Uw zoon beschikt over zeer hoge intellectuele capaciteiten en heeft daarnaast moeite met focussen. Vanuit de Amerikaanse literatuur, waarin dit fenomeen wordt aangeduid als 'Twice Exceptional' zou je hem 'Dubbel Bijzonder' kunnen noemen. Dat betekent dat hij bijzondere leerbehoeften heeft. Het reguliere lesaanbod zal niet tegemoetkomen aan de leerbehoeften van uw zoon. Dit is niet alleen vervelend voor hem - dat hij er niks aan vindt en rottigheid uithaalt, is waarschijnlijk een gevolg van te weinig uitdaging - het risico bestaat ook dat hij te weinig vaardigheden leert als doorzetten, plannen, omgaan met falen en hulp zoeken.'

2 Thuis is hij altijd aan het knutselen en bouwen, hij maakt de ingewikkeldste stellages van lego. Maar op school levert hij alleen maar prutswerkjes af. Past dit bij hoogbegaafdheid? Hoe krijgen we hem zover dat hij ook op school laat zien wat hij kan?

'Blijkbaar biedt u uw zoon thuis de ruimte en de uitdaging die hij nodig heeft. Deze informatie kan school helpen hem op een andere manier te benaderen. Om gemotiveerd te worden en te blijven is het voor mensen nodig om het nut in te zien van een taak. De leerkracht zou uw zoon eens kunnen vragen wat een taak voor hem uitdagend maakt. Dat kan veel informatie opleveren en zal de relatie tussen haar/hem en uw zoon verbeteren.'

3 We krijgen van school steeds weer het signaal dat hij moet leren luisteren, terwijl hij thuis prima luistert. Wij hebben het gevoel dat hij zich gewoon verveelt. Hoe kunnen we hem helpen?

'Kinderen op school moeten luisteren. Maar het luisteren moet wel wederzijds zijn. Wordt er naar uw zoon geluisterd? Wordt hij serieus genomen, met zijn capaciteiten en zijn mogelijk minder sterke kanten? We horen vaker dat een school pas wil ingrijpen als de leerling zich 'gedraagt'. Ieder kind, of hij nu luistert of niet, heeft echter recht op goed onderwijs. Mijn advies is om eerst het schoolprogramma aan te pakken, dus meer uitdaging door het compacter aanbieden en verrijken van zijn programma (zie voor informatie hierover talentstimuleren.nl), eventueel aangevuld met een versnelling. Mocht er nog steeds sprake zijn van ADHD-gedrag, dan kan dat daarnaast worden aangepakt, door het aanbieden van een zeer duidelijke structuur en eventueel medicatie.'

Mijn zoon

'We moeten hem helaas gaan inperken,' zei de groepsleidster, met zachte maar dwingende stem. 'Gaat u maar even ergens anders heen, want dit is niet fijn om te zien.' Mijn zevenjarige zoon was op dat moment bezig een ijzeren bord van de muur te rukken, bij de voordeur van de psychiatrische dagbehandeling waar hij halve dagen heen ging. Het hing al half los en had akelig scherpe randen.

'Ergens anders heen? Ik dacht het niet,' zei ik. Dus zag ik het gebeuren. Met drie man pakten ze mijn zoon vast. Zijn armen draaiden ze achter zijn rug, zijn benen hielden ze in bedwang. Zijn hoofd duwden ze naar beneden, een gebaar dat ik alleen uit politseries kende. Zo werd een *bad guy* overmeesterd. Maar dit was geen *bad guy*. Dit was mijn kind.

Mijn baby, die ik zo graag had gewild. Die ik urenlang rond had gedragen, als hij maar niet stopte met huilen. Die ik liefdevol had gevoerd, verschoond, aangekleed, terwijl hij zich daar hevig trappend tegen verzette. Mijn driftige peuter, voor wie een tuitbeker met sap maar op één vaste plek mocht worden neergezet: 'op het hout', een aan de muur bevestigde lat, waaraan het rolhekje vast zat, waarmee we de keuken voor hem afsloten. Zetten we de beker per ongeluk ergens anders, dan wierp hij zich schreeuwend op de grond.

Mijn weerbarstige kleuter, die expres op de tenen van andere kleuters ging staan. Die niet mee naar huis wilde, maar in een boom op het schoolplein klom en daar net zo lang bleef zitten tot ik wanhopig was. Die niet stil kon zitten en in de kring dwars door alles heen praatte. Die overblijfmoeders sloeg en trapte, zodat ze bij mij verhaal kwamen halen. Die ons en zijn kleine broertje beet en krabde, en altijd maar wegrende, vlug als water.

Mijn creatieve, vroegwijze zevenjarige, met ogen als sterren in een smal en bleek gezicht. Die loepzuiver 'Non, je ne regrette rien' zong, met perfecte uitspraak. Die urenlang leger-tankjes vouwde van papier en in keurige rijen opstelde op de bank. Die op een avond bij het naar bed brengen zei: 'Ik ben de wereldman, ik weet alles al'.

Mijn zoon.

'Mama, help me, ik ben bang!' schreeuwde hij, terwijl de groepsleiders hem afvoerden. Mijn woorden waren er eerder dan mijn voeten. 'Laat mijn kind los!' brulde ik. Bruusk duwde ik de begeleiders aan de kant en sloot mijn snikkende zoon in mijn armen.

Bad guys bestaan niet. <

Francine Postma (45) is journalist, getrouwd met Maarten (41) en moeder van Coen (11) en Jan (8). Beide jongens hebben ASS en ADHD. Zelf weet Francine sinds kort dat ze ADD heeft. Volg Francine ook op Facebook en Instagram.

BRUSK DUWDE IK DE BEGELEIDERS AAN DE KANT

Ook een vraag stellen aan een professional? Mail naar: redactie@balansdigitaal.nl